

[Statsministeren.]

de ærede medlemmer savner forslag til love angående forskellige vigtige reformer, som er foreslået af kommissionen, f. eks. om det nye boligbyggeri og om støtten til grønlandernes erhvervelse af større fiskerbåde. Jeg vil derfor gerne sige, at det næppe har kunnet anses for forsvarligt på det nuværende tidspunkt, inden man har erhvervet flere erfaringer, endeligt i lovsform at fæstne de regler, der skal være gældende for disse områder. Det er derfor min tanke senere at søge bevillingsmyndighedernes tilslutning til at yde støtte indenfor de to nævnte områder i overensstemmelse med kommissionens forslag herom.

Jeg skal yderligere som en almindelig bemærkning fremhæve, at de lovforslag, der nu fremsættes, kun tilsigter at skabe tilfredsstillende organisatoriske rammer for den fremtidige udvikling i Grønland, og at jeg først efterhånden kan forelægge bevillingsmyndighedernes forslag om de enkelte foranstaltninger, der skal kunne hidføre den udvikling i Grønland, som vi alle gerne ser realiseret.

Jeg vil herefter først knytte nogle bemærkninger til *forslag til lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.*

Det væsentligste indhold af dette forslag er ophævelsen af sysselrådsinstitutionen, den samtidige oprettelse af et antal i forhold til de hidtil kendte større kommuner, ledet af kommunalbestyrelser, og sammensmeltningen af de to hidtidige landsråd til eet landsråd fælles foreløbig kun for den grønlandske vestkyst med undtagelse af Thule.

De folkevalgte organer vil fremtidig skulle varetage de opgaver, der ved en af den danske rigsdag vedtaget lov, ved kgl. anordning eller anden gyldig beslutning er henlagt til dem.

Aldersgrænsen for valgret og valgbarhed er forhøjet fra de gældende 22 til 23 år, men der er iøvrigt ikke foretaget forandringer i bestemmelserne om valgret og valgbarhed bortset fra, at der er foreslået lidt ændrede regler om visse udelukkelsesgrunde. Man foreslår reglen om, at den øverste danske administrative embedsmand i Grønland — landshøvdingen — skal være formand for landsrådet, opretholdt, men jeg finder anledning til at fremhæve, at landshøvdingen fremtidig må gøre sine synspunkter gæl-

dende i landsrådets møder, således at landsrådet i det hele kan være bekendt med hans indstilling til de landsrådet forelagte sager. Skulle landshøvdingen mene, at landsrådet i det hele har overskredet sine beføjelser eller tilsidesat sine pligter, bør han forelægge sagen for statsministeren efter — og det vil jeg gerne understrege — forinden at have gjort landsrådet bekendt med, at han agter at henvende sig til statsministeren om den pågældende sag.

Uden iøvrigt at ville gennemgå de enkelte bestemmelser vil jeg gerne pege på reglerne i § 6, der tilstræber en systematisering af landsrådets arbejde, navnlig således, at emner, der ønskes optaget til forhandling på den ordentlige samling, anmeldes i passende tid forinden.

I fortsættelse heraf vil jeg også gerne fremhæve den vigtige regel i § 10, der åbner mulighed for landsrådet til at nedsette udvalg, herunder udvalg, der udenfor landsrådets ordinære møder kan sammenkaldes til varetagelse af uopsættelige forretninger.

Den bevilgende myndighed, som det er tanken at henlægge til landsrådet, og som jeg i forbindelse med et senere forslag skal komme lidt nærmere ind på, forudsætter en vis dispositionsmulighed fra landsrådets side udenfor de ordinære møder.

Med ophævelsen af sysselrådene forsvinder — hvad jeg iøvrigt betragter som en fordel — den særlige ret, danske i Grønland hidtil har haft som faste, ikke valgte medlemmer af de folkevalgte organer. Rigsdanskes politiske indflydelse i Grønland er herefter begrænset til den, de kan udøve gennem deres valgret og deres mulighed for at blive valgt til de folkevalgte organer. For dog i passende omfang at stille sagkyndig bistand til rådighed for kommunalbestyrelserne har man peget på — reglen findes i § 17 —, at kommunalbestyrelserne kan tilkalde sådan sagkyndig bistand. Jeg vil gå ud fra, at der her navnlig vil blive tale om bistand af pædagogisk, lægelig og teknisk karakter.

De nærmere regler for valgkredsinddelingen og for kommunernes områder er tænkt fastlagt ved kgl. anordning, og det er hensigten, såfremt behandlingen på rigsdagen fører til forslagernes vedtagelse i denne samling, at forelægge de udkast til kgl. anordninger, som følger i konsekvens af dette